

memo

aan : Raads- en commissieleden
van : J.H.M. Tiemessen
datum : 12 juni 2020
onderwerp : Beantwoording technische vragen P&C-documenten

Geachte raads- en commissieleden,

Als gevolg van de coronacrisis heeft de thema avond voor het stellen van technische vragen over de p&c documenten (jaarstukken 2019, eerste tussenrapportage 2020 en perspectiefnota 2021) niet plaatsgevonden. Hiervoor in de plaats kon u uw vragen schriftelijk stellen. Hiervan hebben alle fracties gebruik van gemaakt.

In het bijgevoegde (excel)bestand zijn alle vragen en antwoorden gebundeld. Daar waar sprake is van een vraag van bestuurlijke aard is dat aangegeven en zijn deze niet beantwoord. Deze vragen kunt u stellen in de commissievergadering van 18 juni aanstaande.

Zijn er na beantwoording van de vragen aanvullende / verdiepende technische vragen dan kunt u deze telefonisch te stellen:

Voor de jaarstukken en tussenrapportage: A. Roeke
Voor de perspectiefnota: M. Vriezen

Aanvulling op het (excel) bestand

Bij de antwoorden op een aantal vragen is een tabel of grafiek gevoegd. Deze zijn niet opgenomen in het bestand met de beantwoording van de vragen. Onderstaand wordt de vraag, het antwoord en de grafiek / tabel weergegeven.

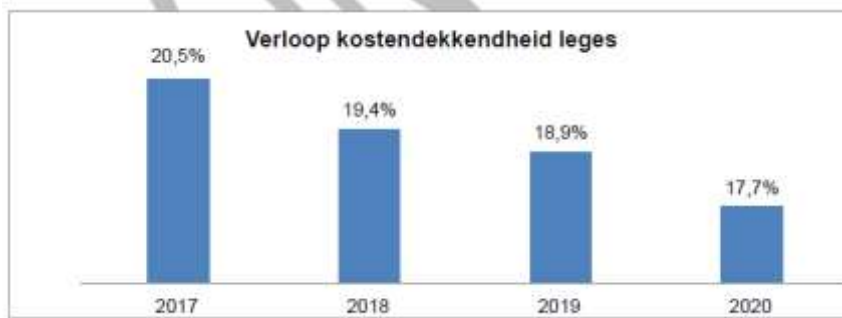
Vraag

CDA; PPN; Kostendeckende tarieven bouwleges

U kiest voor een verhoging van bouwleges van 28%. Kunt u aangeven hoe de tarieven zich in percentages de afgelopen 4 jaar hebben ontwikkeld en hoe dit voor de komende 4 jaar zal zijn?

Antwoord

Voor wat betreft de nog op te stellen programmabegroting 2021-2024 gaat we uit van een kostendeckendheid van 41% voor 2021 en verder. We hebben vanaf 2017 een dalende lijn qua kostendeckendheid gezien. Zie hieronder de grafiek.

Vraag

CDA; PPN; Inzet algemene reserve

Door het instellen van een bestemmingsreserve hevelt u 23,8 mio over van de Algemene reserve naar de Bestemmingsreserves. Kunt u een tabel maken met de hoogte van de Algemene reserve van de afgelopen 4 jaar en voor de komende 4 jaar indien alle voorstellen in de PPN worden uitgevoerd, tevens rekening houdend met het sociaal domein (2 mio) en de uitname door de Corona crisis (totaal risico percentage maal geraamd bedrag).

Antwoord

Bij de programmabegroting 2020-2023 (blz 120) is de ontwikkeling van de algemene reserve te volgen. Het verloop van de algemene reserve is afhankelijk van diverse ontwikkelingen. Denk hierbij aan het jaarresultaat maar ook aan fasering van de investeringen. Hieronder een indicatief overzicht. Hierbij is rekening gehouden met de uitname voor sociaal domein. Voor corona doen we geen uitname. De risico's rond corona worden gemonitord. Het moet nog blijven of hiervoor een uitname nodig is. Onze totale risico's (waaronder ook corona risico's) liggen nog duidelijk onder ons weerstandsvermogen van 11,5 mio. Voor de begroting 2021-2024 zijn we zojuist gestart. We verwachten deze gegevens in oktober 2020 bestuurlijk beschikbaar te krijgen.

(alle bedragen in x 1.000 euro)	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Algemene reserve	49.971	46.928	46.165	45.755	42.512	18.712	18.000	18.000	18.000
Resultaat 2019				-1.243					
Uitname sociaal domein				-2.000					
Bestemmingsreserve kap. Ist. Investeringen					-23.800				
Bestemmingsreserves	7.912	15.036	16.206	11.903	13.174	35.163	33.179	31.571	30.801
totaal eigen vermogen	57.883	61.964	62.371	57.658	55.686	53.875	51.179	49.571	48.801

Vraag

CDA; PPN; Solvabiliteit

U stelt de solvabiliteit op een ondergrens van 30%. Kunt u een tabel maken met de hoogte van het solvabiliteitspercentage van de afgelopen 4 jaar en voor de komende 15 jaar indien alle voorstellen in de PPN worden uitgevoerd, zoals weergegeven in tabel pag.26 en incl (verwachte) uitname voor Sociaal domein en coronacrisis zoals in PPN verwoord en uiteraard inclusief de reguliere uitnamen in de huidige bestemmingsreserves. Daarnaast graag het eindpercentage aan het einde van looptijd van de geplande investeringen.

Antwoord

Wij stellen voor om de solvabiliteit mogelijk op den duur naar 30% te laten lopen. In de programmabegroting 2020-2023 (blz 72) kunt u de ontwikkeling van de solvabiliteit volgen. Voor corona doen we geen uitname. De risico's rond corona worden gemonitord. Het moet nog blijken of hiervoor een uitname nodig is. We blijven de solvabiliteit volgen en stellen de

raad in gelegenheid om ook de ontwikkeling te zien. Het volgende moment zal de programmabegroting 2021-2024 zijn.

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Solvabiliteit	65,99%	69,10%	62,62%	61,70%	60,11%	59,69%	59,48%	59,60%	59,00%

Partij	JS-TR-PPN (deel) Programma - Paragrafen - Onderwerp	BLZ	De vraag	Het Antwoord	Opmerkingen
CDA	PPN Hoofdstuk 1 Corona	Risico's Corona in beeld	7 U schetst u de grootste risico's die samenhangen met de Coronacrisis. Welke beheersmaatregelen heeft u getroffen om risico's tijdig te signaleren of te buigen?	Afhankelijk van het risico wordt beoordeeld wat gepaste beheersmaatregelen zijn. Alle risico's worden hierop beoordeeld en waar mogelijk worden maatregelen opgepakt. De beheersmaatregelen zijn hierdoor uiteenlopend. Zo zijn de beheersmaatregelen op het risico dat het Rijk de algemene uitkering kort gericht op bewaarding lokaal, lobby richting het Rijk (VNO, PFD, Achterhoekse gemeenten) en eigen bezuinigingsmogelijkheden in beeld brengen/houden. Waar de beheersmaatregel op het risico dat instellingen verplichtingen niet na kunnen komen, ligt op het (tijdig) in gesprek gaan met instellingen over de (prestatie)afspraken.	
D66	PPN Hoofdstuk 1 Corona		7 De risico's zijn zo goed mogelijk gekwantificeerd. Graag een overzicht van de financiële consequenties, met een indicatie van bedragen. Zie ook vraag blz. 17	Deze volgt. Een geactualiseerde versie wordt verstuurd voor behandeling in de commissie.	
GL	PPN Hoofdstuk 1 Corona		Komen de kosten als gevolg van Corona altijd t.l.v. de algemene reserve of zijn daar ook andere begrotingsposten voor die dit kunnen dekken?	Een (financieel) risico is een onvoorziene gebeurtenis van materieel belang, die niet in een begroting is opgenomen. Het risico proberen we te verkleinen door beheersmaatregelen te treffen. De beschikbare weerstandscapaciteit als onderdeel van de algemene reserve is dan het "vangnet" voor de afdekking van de financiële risico's. De weerstandscapaciteit is het geheel van middelen waaruit tegemoetkoming eventueel bekostigd kunnen worden, zonder dat de begroting en het beleid (direct) aangepast moeten worden. Dit deel van de algemene reserve is dan ook niet vrij besteedbaar. Door keuzes te maken in beleid of in de uitvoering, kunnen de kosten ook op andere wijze bekostigd worden. De meeste (noodzakelijke) directe uitgaven (maatregelen) a.g.v. Corona zoals de schermen rondom de balie en ICT aanpassingen voor het thuiswerken zijn uit lopende budgetten betaald.	
CDA	PPN Hoofdstuk 1 Corona	Financiële effecten	9 Kunt u aangeven hoe groot het risico, dus percentage * bedrag is ten gevolge van de Corona en zo zijn effect heeft op de weerstandscapaciteit en daarmee dus beslag legt op een uitname van de Algemene reserve? (Huidige prognose)	Voor het effect van Corona op ons weerstandsvermogen maken we een zogenoemde "Monte-Carlo simulatie" (Niet alle risico's doen zich voor of regelmatig voor). Daarnaast hebben we onze risicoanalyse op corona vertaald naar verschillende scenario's. Hiervoor hebben de scenario's zoals CPB deze schets als basis gediend. Uit de simulatie blijkt dat we voor ruim € 6,5 mln aan Coronarisico's hebben geïnventariseerd en daarmee € 2,4 miljoen aan extra weerstandscapaciteit nodig hebben voor het eerste scenario. Gaan we uit van het meest sombere scenario van het CPB, scenario 4, dan zouden we € 5,4 miljoen aan extra weerstandscapaciteit nodig hebben.	
CDA	PPN Hoofdstuk 2 Bestaand	Financiële effecten	11 (grafiek) In hoeverre zijn de toegekende middelen van de decemercirculaire van structurele aard? (t.b.v. sociaal domein)	We volgen de Decemercirculaire en die gaat uit van structureel hogere bijdrage. We weten niet wat de komende circulaire van de budgetten betekenen.	
CDA	PPN Hoofdstuk 2 Bestaand	Financiële effecten	11 (grafiek) In de roze staaf staan de tekorten indien het Beleidskader volledig is geïmplementeerd. U geeft aan dat de transformatie vertraging oploopt. Kunt u aan de grafiek een staaf (of tabel) toevoegen waarin de daadwerkelijke tekorten (taakstelling SD) worden gecorrigeerd voor de komende 4 jaar?	Zoals in de PPN al aangegeven komen wij hier in het najaar op terug. Ook de Coronacrisis zal hier zeker van invloed zijn op zijn. Het is nu te vroeg om die effecten goed zichtbaar te maken.	
GBB	PPN 2.1 Transformatie Sociaal domein	Historie	10 Aangegeven wordt dat nog steeds een stijging van het aantal jeugdzorg in met name de GGZ wordt geconstateerd. Is meer bekend over de reden van de stijging?	Er is niet direct een oorzaak aan te wijzen voor deze stijging. Het is ook een trend die zich landelijk voordoet. Door de inzet van de PHS/SHO hopen we hier een omkering in te realiseren. Dit wordt meegenomen bij de evaluatie hiervan. We zien wel een daling van het aantal aanmeldingen door de Coronacrisis, maar kunnen nu nog niet aangeven of dit een blijvend effect is en wat de consequenties zijn.	
PvdA	PPN 2.2 Ontwikkeling begrotingsruimte	Autonome aanpassingen	14 Korte uitleg graag over hoe dit bedrag is opgebouwd	De uitleg staat onder de label 'autonome aanpassingen begrotingsruimte' op pagina 13 tot en met 15 van de Perspectiefnota	
PvdA	PPN 2.2 Ontwikkeling begrotingsruimte	Aanpassingen begrotingsruimte	14 Dividend allander en vitens, tussen 2022 en 2023, verschil is groot? Waarom?	Allander: Over de jaren 2021 en 2022 (uitkering dividend uit 2020 en 2021) is de verwachting dat het jaarrsultaat fors zal dalen (circa € 90 miljoen) door voortvancing van de verhoogde tarieven van TenneT. Geactualiseerd wordt 0,37 per aandeel als dividend te rammen (totaal € 200.000) Vanaf 2023 wordt geactualiseerd € 0,55 (totaal € 297.000) per aandeel te rammen. Het nadeel neemt dus in 2023 met € 97.000 af. Vitens: Met het oog op hogere investeringsuitgaven en de wettelijke plicht om ruime overwinsten aan de consument terug te betalen (Wet WACC) is het voor Vitens niet mogelijk te blijven voldoen aan de solvabiliteitsnorm van 30%. Het eigen vermogen zal moeten groeien. De ruimte om winst te maken wordt echter beperkt door de WACC. Voor komende jaren zal de solvabiliteit onder de 30% komen te liggen waardoor er conform het financiële beleid van Vitens (vastgesteld op de AvA van juni 2019) in beginsel geen dividend uit zal worden gekend. Verwacht wordt dat dit in ieder geval de dividendjaren 2019 tot 2021 betreft. Vanaf dividendjaar 2022 (uitkering in 2023) geldt dat wij het dividend ter hoogte van € 21,150 weer rammen in onze begroting. Totaal: Vanaf 2023 is het nadeel (- € 19.000) derhalve € 118.150 (- € 97.000 + € 21.150) lager dan in 2022 (-€ 137.150).	
PvdA	PPN 2.2 Ontwikkeling begrotingsruimte	Aanpassingen begrotingsruimte	15 No cure no pay, waarom zoveel kosten voor de gemeente?	De gemeentelijke belastingpraktijk heeft te maken met een forse toename van proceskosten die begonnen is met de introductie van No Cure No Pay bureaus (NCNP). Voor de NCNP-bureaus is de proceskostenvergoeding een verdienmodel en niet zoals bij de advocatuur voor familierecht een tegemoetkoming van de kosten die ten gunste komt aan de inwoner. Dit probleem is meerdere malen bij het Rijk aangekaart. GBTWente onderzoekt of er mogelijkheden zijn deze kosten te stabiliseren of zelfs terug te dringen. De uitbetaalde vergoedingen aan de NCNP-bureaus worden vanaf 2021 op basis van de werkelijk gemaakte kosten in rekening gebracht.	
CU-SGP	PPN 2.2 Ontwikkeling begrotingsruimte	Aanpassingen begrotingsruimte	14 Hoe is het grote verschil tussen de jaren 2022 en 2023 te verklaren bij het Dividend van Allander en Vitens	zie antwoord vraag PvdA	
GBB	PPN 2.2 Ontwikkeling begrotingsruimte	Bijdragen samenwerkingsverbanden	15 Er wordt vermeld dat de gewenste lastenverlaging wat betreft VNOG en ODA niet mogelijk waren en dat daardoor een structurele verhoging wordt opgenomen in de PPN. Kan worden aangegeven wat de reden is dat de gewenste verlaging niet mogelijk bleek?	De VNOG bevindt zich nog volop in het proces van "een VNOG in control". De bestuurlijke keuzes (Toekomstvisie) en bijbehorende opdrachten zijn vastgesteld. Nu is de uitvoering en uitvoering aan de orde. Voor 2020 zijn er verlagingen gekend maar ook enkele verhogingen. Dit verklaart de toename van de bijdrage. Bij de ODA speelt krapte op de arbeidsmarkt waardoor inhuur nodig is en maatschappelijke ontwikkelingen (gewijzigde wetgeving) waardoor de gewenste verlaging niet is gerealiseerd.	
GBB	PPN 2.2 Ontwikkeling begrotingsruimte	Bijdragen samenwerkingsverbanden	15 Opgenomen is dat de overeenkomst met GBT met 5 jaar is verlengd. Is bij het aflopen van de overeenkomst een evaluatie uitgevoerd en zijn daar wijzigingen in de overeenkomst uit voortgekomen?	Ja er is evaluatie geweest en er zijn wijzigingen uit voort gekomen. In de verlenging zijn nu de nieuwe heffingsafspraken voor reclamebelasting en afvalstoffeffling opgenomen. De andere wijziging was de doorberekening van de kosten van NCNP-bureaus die door belastingplichtige woningbezitters worden ingeschakeld omdat het voor hen gratis is. Hoe die bureaus werken staat bij de vraag van de PvdA.	
GBB	PPN 2.2 Ontwikkeling begrotingsruimte	Overige wijzigingen	15 Wat wordt bedoeld met marktonwikkelingen bij Allander en Vitens?	zie antwoord vraag PvdA	
PvdA	PPN 2.3 Overige aandachtspunten	Reserves	16 Omzetten van m2 naar m3, worden de kosten voor burgers dan hoger?	Nieuwe wetgeving bepaalt dat de waardering van de objecten anders wordt ingericht. Voor de WOZ is m3 (inhoud) een belangrijke parameter. Dit moet veranderen naar m2 (oppervlakte) zodat de parameter gelijk loopt met de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG). GBTWente herziert alle objecten op dit punt, zo nodig met opnieuw taxeren. In principe worden de kosten voor burgers niet hoger. Wel kan de verdeling over burgers veranderen. Die verschuiving van de ene belastingplichtige naar de andere belastingplichtige kan altijd optreden (zie daarvoor de uitleg in de Programmabegroting 2020, blz 59)	
D66	PPN 2.3 Overige aandachtspunten	Reserves	16 Invoering omgevingswet Zijn de genoemde bedragen voor 2021 en 2022 nog realistisch nu de invoering van de omgevingswet is uitgesteld? Verschuiven de uitgaven en komen er ook bestedingen in 2023 (en 2024)?	Voor zover wij nu kunnen overzien en inschatten zijn de totale bedragen realistisch. Waar mogelijk en noodzakelijk zullen we werkzaamheden en kosten van 2020 overhevelen naar 2021. Na de zomer verwachten wij daar meer inzicht in te kunnen geven.	
PvdA	PPN 2.3 Overige aandachtspunten	Risicoprofiel	17 Bij de derde bullet: graag uitleg over de afwikkeling van schadeclaims	In het verleden heeft anticipatie op demografische ontwikkelingen geleid tot gewijzigde beleidskeuzes. Zo werden woningbouwprojecten geschrapt en werden bouwgronden afgewaardeerd. Dit heeft financiële consequenties. Naast reeds gedane en afgehandelde schadeclaims komen er nog mogelijke schadeclaims van principetoezeggingen, gemeentelijke exploitaties en winsterving. Een schadeclaim zaak is onder de rechter (hoger beroep).	
D66	PPN 2.3 Overige aandachtspunten	Risicoprofiel	17 Het totaal van alle financiële risico's komt uit op ruim € 21,5 miljoen. Uit de opsomming blijkt dat daarin ook coronacrisis risico's zijn meegenomen. Graag inzicht in de bedragen die samenhangen met de risico's over de coronacrisis. Zie ook vraag blz 7.	Geactualiseerde versie met bedragen wordt voor 16 juni verstrekt.	
GBB	PPN 2.3 Overige aandachtspunten	Omvang risico's	17 Als derde aandachtspunt wordt genoemd de afwikkeling van schadeclaims (m/v anticipatie op demografische ontwikkelingen dat in het verleden heeft plaatsgevonden. Wat wordt hier precies mee bedoeld?	In het verleden heeft anticipatie op demografische ontwikkelingen geleid tot gewijzigde beleidskeuzes. Zo werden woningbouwprojecten geschrapt en werden bouwgronden afgewaardeerd. Dit heeft financiële consequenties. Naast reeds gedane en afgehandelde schadeclaims komen er nog mogelijke schadeclaims van principetoezeggingen, gemeentelijke exploitaties en winsterving. Een schadeclaim zaak is onder de rechter (hoger beroep).	
CDA	PPN Hoofdstuk 3 Komende 15 jaar	Alternatieve collectieve zorgverzekering	21 U schrijft dat er inmiddels alternatieve regelingen voor inwoners mogelijk zijn. Welke zijn dit?	Dit zijn politiek bij de diverse verzekeraars in den lande. De collectieve regelingen bieden niet meer de voordelen die een aantal jaren geleden golden. We kijken nu vanuit de persoonlijke situatie van een inwoner wat de meest passende oplossing is.	
PvdA	PPN 3.1 Sociaal domein	Alternatieve collectieve zorgverzekering	21 Hoe gaat het met de vergoeding eigen risico?	Het eigen risico kan worden meeverzekerd bij meerdere verzekeraars. Ook de eigen bijdrage voor de Wmo kan bij meerdere verzekeraars meeverzekerd worden.	
D66	PPN 3.1 Sociaal domein	Stopzetting kortingsregeling collectieve zorgverzekering voor minima	21 Bronchorst betaalt jaarlijks voor korting op de collectieve zorgverzekering Menzis voor minima. Als dat stopt, wat zijn dan de alternatieve regelingen?	Het alternatief voor inwoners is dat er per situatie naar de best passende borgverzekering wordt gezocht. In veel gevallen is het waarschijnlijk dat inwoners oververzekerd, of niet passend verzekerd zijn. Uit de ervaringen van andere gemeenten blijkt dat inwoners er gemiddeld gezien financieel op vooruit gaan door een eigen, goed passende polis af te sluiten, in plaats van een collectieve polis.	
GL	PPN 3.1 Sociaal domein	Stopzetting kortingsregeling collectieve zorgverzekering voor minima	21 Wat is het alternatief voor het afschaffen van de kortingsregeling collectieve zorgverzekering voor de minima?	Het alternatief is zorg op maat, waarbij de inwoner advies krijgt over de best passende polis voor de individuele situatie. Nederland kent een keer aan zorgverzekeraars. Er is veel verschil in aanbod en voorwaarden. Huishoudens verschillen vaak van elkaar in zorgaanpak en kosten, daarom geeft maatwerk een beter passende oplossing.	
GBB	PPN 3.1 Sociaal domein	Besparingen sociaal domein	geluiden De korting op de collectieve zorgverzekering van Menzis wordt stopgezet omdat er alternatieve regelingen voor inwoners mogelijk zijn. Om welke regelingen gaat het dan en hoe verhoudt deze regelingen zich ten opzichte van de huidige collectieve verzekering?	Zie vraag GBB.	
VVD	PPN 3.1 Sociaal domein	Bezuinigingen op digitale sociale kaart	21 Hoe is de besparing van 10.000 berekend? Wat is het huidige budget voor de digitale sociale kaart? Welke subsidie voorwaarden zijn daaraan verbonden? Welke gevolgen heeft de in de perspectiefnota genoemde besparing van 10.000 voor de digitale toegankelijkheid van de voorziening voor de inwoners in de gemeente Bronchorst?	Dit is een taakstellende besparing. De eerste jaren was sprake van benodigde inzet voor de opbouw van de site en het netwerk daaromheen. We verwachten dat dit op termijn omlaat kan door de opgebouwde routine. Meedoen in Bronchorst is gefinancierd vanuit de innovatiebudgetten, zij ontvangen daarvoor 35.000 per jaar.	zie ook opmerking

D66	PPN	3.2 Begrotingsruimte	Versterking bedrijfsvoering	22	Werving en selectie strategische functies. Waar denkt u het structurele budget van € 35.000 jaarlijks aan uit te geven?	Werving voor strategische/sleutel functies is lastig tijdens de krapte op de arbeidsmarkt. De regulier (lokale) wervingkanalen lever niet altijd de juiste kandidaten en daardoor is er behoefte om een landelijk werkend bureau in te zetten. We verwachten niet dat dit de komende periode zal wijzigen. Daarnaast krijgen we aankomende jaren te maken met forse (natuurlijke) uitstrom	
GBB	PPN	3.2 Begrotingsruimte	Onderhoud wegen	21	In navolging van eerdere stukken wordt gemeld dat er sprake is van achterstallig onderhoud, dat dit steeds groter wordt en dat goede maatregelen niet meer helpen. Waar eerder incidenteel 750.000 euro nodig was, wordt nu structureel 600.000 euro gevraagd op basis van de gekozen strategie. Kan worden aangegeven hoe de afgelopen jaren cq sinds het ontstaan van de gemeente Bronckhorst de staat en daarmee het benodigde onderhoud van wegen in beeld is gebracht en wat dat financieel zou betekenen?	Er is altijd sprake geweest van niet incidenteel, maar een tekort van € 750.000 structureel. Het budget gaat nu van 1,2 naar 1,9 miljoen. Hiernaem en met de nieuwe systematiek kunnen wij de veiligheid garanderen. Dat betekent niet dat straks er alles tip top bij ligt, maar wel veilig en kapitaalvermiegting wordt hiermee voorkomen.	
VVD	PPN	3.2 Begrotingsruimte	Onderhoud wegen	21	Wordt dit onderhoud ruim van te voren kenbaar gemaakt aan omwonenden en diverse instanties? Deze kunnen daarop reageren en wensen en inzichten naar voren te brengen. Wordt er in de planning rekening mee gehouden dat dergelijke wensen nog meegenomen kunnen worden in de uitvoering?	Omwonenden worden voor de werkzaamheden op de hoogte gebracht. Indien er leveranities of omstandigheden zijn waardoor de planning anders moet kan dit mee worden genomen. Dan kan er samen bepaald worden hoe en op welk tijdstip wordt uitgevoerd. Deze afstemming vindt ook ruim van te voren plaats met Provincie, burgemeenten, busdiensten en hulpdiensten.	zie ook opmerking
GBB	PPN	3.2 Begrotingsruimte	Leefbaarheid	25	Er wordt voorgesteld 10 miljoen beschikbaar te stellen voor leefbaarheid. Aan het eind van de paragraaf worden een aantal kosten genoemd die uit dit budget zullen worden gedekt. Is al bekend om welke bedragen het dan gaat?	Nee. We vinden dat deze investeringen uit de € 10 mln betaald moeten worden. Wat we hier duidelijk hebben willen maken is dat de € 10 mln het plafond is dat we willen uitgeven voor deze en andere passende investeringen.	
VVD	PPN	3.2 Begrotingsruimte	Leefbaarheid	25	Hoe wilt u dat de gemeente zich ook inzet voor cultuur? En welke culturelelementen krijgen daarbij prioriteit? Geeft u bewust geen aandacht aan het bibliotheekwerk?	Via regionale samenwerking nemen we deel aan het cultuur en erfgoedpad. Hierbij wordt cultuur gekoppeld aan participatie, erfgoed, educatie en toerisme. De bibliotheek is een vanzelfsprekende cultuurdrager, er is nu geen reden om hier specifiek op in te gaan. We zijn op dit moment in gesprek met de bibliotheek over de huisvesting en de focus voor de komende jaren.	zie ook opmerking
VVD	PPN	3.2 Begrotingsruimte	Burgerparticipatie	26	Is de besparing echt een doel van burgerparticipatie? Wil u burgerparticipatie blijven stimuleren? Mogen initiatiefnemers ook profiteren van hun positieve inbreng als zij hun verantwoordelijkheid nemen?	Het doel is effectieve en efficiëntere participatieprocessen. Bij bewuster en selectiever inzetten van participatieprocessen kan dit ook leiden tot een besparing als dit leidt tot minder ambtelijke inzet.	zie ook opmerking
VVD	PPN	3.2 Begrotingsruimte	Gazon omvormen naar bloemenweides	27	Wordt de voorgestane omvorming niet weer teruggang in kwaliteit? Wordt de inzet van wew-mensen voldoende ondersteuning door geschoolde vakmensen?	Deze maatregel is een verbetering t.b.v. de biodiversiteit. Het geeft wel een ander beeld. Mede ook door de droogte van de afgelopen jaren. De vraag m.b.t. de WSW heeft hier geen betrekking op. Ons groenwerk wordt voor ca 50% uitgevoerd door de Groenmakers. Dit is een PS03 gecertificeerd bedrijf. Dit blijft nagenoeg ongewijzigd.	zie ook opmerking
VVD	PPN	3.2 Begrotingsruimte	Gazon omvormen naar bloemenweides	27	Hoe staat het onderhoud op de agenda van de uitvoering in de toekomst?	Onderhoud gebeurt op basis van beeldkwaliteit B. Dat houdt in dat wij gazons wekelijks maaien en bloemenweides 1 keer per jaar.	zie ook opmerking
CDA	PPN	Paragraaf 3.3 Investeringsagenda	Algemeen	23	Welke onderbouwing ligt ten grondslag aan uw veronderstelling dat voor de komende 15 jaar deze 4 onderwerpen behouden en indien er op dit moment geen andere investeringsvragen te verwerken voor de komende 15 jaar? Tevens deze beleidsstukken graag aan te leveren.	Bestuurlijke vraag	
PvdA	PPN	Paragraaf 3.3 Investeringsagenda	Sport	23	Extra budget landschap, waarom nu met de extra kosten crisis?	Bestuurlijke vraag	
CDA	PPN	Paragraaf 3.3 Investeringsagenda	Onderwijs	23	Welke onderbouwing ligt ten grondslag aan uw veronderstelling dat voor het Primair Onderwijs de komende 15 jaar 2,5 miljoen EUR investering nodig is? Tevens deze beleidsstukken graag aan te leveren.	Bestuurlijke vraag	
GL	PPN	Paragraaf 3.3 Investeringsagenda	Sport	24	De kosten van de sporthal in Vorden bij nieuwbouw bedragen naar schatting 6,9 miljoen. Dit bedrag komt onze fractie hoog over. De vraag is kan er ook gekozen worden voor een goedkopere variant of is daar nog niet over nagedacht? En wat kan er dan niet gerealiseerd worden met welke gevolgen?	Hiervoor is een normbedrag per m2 BVO aangehouden. Dit geeft een goed beeld wat de kosten zijn voor een nieuw duurzaam ENG gebouw in combinatie met onderwijs, conform wettelijke eisen bouwbesluit. Een goedkopere variant is hierin niet mogelijk. We gaan nog wel onderzoeken of er nog subsidiemogelijkheden zijn, maar dat kan in dit stadium nog niet.	
CDA	PPN	Paragraaf 3.3 Investeringsagenda	Sport	24	Welke onderbouwing ligt ten grondslag aan uw veronderstelling dat wanneer de sporthal in Vorden niet gebouwd wordt, er dan wel geïnvesteerd zal worden in de andere gebieden en dat als wel gebouwd wordt in Vorden deze investeringen niet zouden moeten plaatsvinden? Tevens deze beleidsstukken graag aan te leveren.	Bestuurlijke vraag	
CDA	PPN	Paragraaf 3.3 Investeringsagenda	Sport	24	Welke onderbouwing ligt ten grondslag aan uw veronderstelling dat een investeringsvraag van 2 mio EUR voor Bronckhorst midden is opgenomen? Tevens deze beleidsstukken graag aan te leveren.	Bestuurlijke vraag	
CDA	PPN	Paragraaf 3.3 Investeringsagenda	Sport	25	Welke onderbouwing en sportvisie ligt ten grondslag aan uw veronderstelling dat investeringen in buitensport enkel met veldcapaciteit te maken heeft? Tevens deze beleidsstukken graag aan te leveren.	Bestuurlijke vraag	
PvdA	PPN	Paragraaf 3.3 Investeringsagenda	Sport	25	Voetbalver. Zelfs? Waarom krijgen zij geen tegemoetkoming?	Bestuurlijke vraag	
CU-SGP	PPN	Paragraaf 3.3 Investeringsagenda	Sport	25	Wat is de reden dat er alleen gekozen is voor deze drie verenigingen? Er zijn toch veel meer verenigingen betrokken omeest bij de privatisering?	Bestuurlijke vraag	
CDA	PPN	Paragraaf 3.3 Investeringsagenda	Leefbaarheid	25	Welke onderbouwing ligt ten grondslag aan uw veronderstelling dat investeringen in Leefbaarheid maximaal 10 miljoen bedragen? Graag dit uitsplitsen naar 4 kerren, kleine kerren en buitengebied. Tevens deze beleidsstukken graag aan te leveren.	Bestuurlijke vraag	
CDA	PPN	Paragraaf 3.3 Investeringsagenda	Leefbaarheid	25	U geeft aan al over een aanpak van Vrijkomende agrarische bebouwing te beschikken. Over welke aanpak gaat dit? Graag stukken bijvoegen van dit bestaande beleid.	In ons bestemmingsplan Landelijk Gebied is een regeling voor functieverandering opgenomen. Daarnaast is er een aanpak voor vervallen panden gebaseerd op de excessenregeling die door de gemeenteraad op 29-09-2016 in de Welandennota opgenomen. Tenslotte is er een pilot sloop overbodige gebouwen in het buitengebied (https://www.bronckhorst.nl/home/plannen-en-projecten_45329/item/pilot-sloop-overbodige-gebouwen-in-het-buitengebied_91517.html)	
CDA	PPN	Paragraaf 3.3 Investeringsagenda	Leefbaarheid	25	Waarom horen de investeringen in de aanleg van fietstroken bij 60 KM wegen en de aanpak van de Zomerweg en Eldikseweg niet in het Wegplan?	Het wegplan met het daarbij behorende budget is voor het onderhoud van de wegen. Aanpassingen van de wegen zoals het aanbrengen van fietstroken en inrichting naar 60 km worden gefinancierd vanuit het budget voor verkeer. Indien betreffende wegen aan onderhoud toe zijn wordt het integraal opgepakt.	
CU-SGP	PPN	Paragraaf 3.3 Investeringsagenda	Leefbaarheid	25	Is er bij de financiering van de Vitale kernen plannen uitzicht op cofinanciering van de Provincie?	Met de provincie is regelmatig overleg over een eventuele bijdrage in proces en uitvoering van vitale kernen. Daar liggen zeker kansen, maar op dit moment is niet concreet te zeggen hoe die bijdrage eruit ziet.	
CDA	PPN	Paragraaf 3.4 Dekkingsvoorstellen	Slimmer organiseren burgerparticipatie	26	U stelt in de laatste zin. Daarmee wordt de participatie eenvoudiger en goedkoper. Kunt u aangeven hoe dit wordt gerealiseerd? Welke kwalitatieve effecten worden hiermee bereikt?	Door vooraf scherper te formuleren wat het doel is van een participatietraject, duidelijk te zijn over welk onderdeel inspraak wordt gevraagd en welke rol de gemeente neemt, weten betrokken partijen beter wat ze van de gemeente kunnen verwachten en wat van henzelf wordt verwacht. Wij denken dat dit effectievere processen oplevert en meer tevredenheid bij betrokken partijen.	
CDA	PPN	Paragraaf 3.4 Dekkingsvoorstellen	Verlaging ruimtelijke kosten	26	Kunt u aangeven hoe deze besparing zijn uitwerking vindt in de dienstverlening naar de inwoner met een ruimtelijk initiatief? Hoe pakt dit concreet in de praktijk uit?	De afgelopen jaren is zeer beperkt beroep gedaan op dit budget. Een besparing is dan ook zeker denkbaar. Evenwel blijft een deel overeind om tegemoet te komen aan de veranderende marktomstandigheden zodat ruimtelijke adviezen kunnen worden gegeven en begeleiding mogelijk blijft.	
GBB	PPN	Paragraaf 3.4 Dekkingsvoorstellen	Slimmer organiseren van burgerparticipatie	26	Er wordt een besparing verwacht van 40.000 euro. Kan meer concreet worden aangegeven op welke manier men verwacht dit te besparen?	Zie antwoord vraag VVD	
CDA	PPN	Paragraaf 3.4 Dekkingsvoorstellen	Gazon omvormen naar bloemenweides	27	Op welke wijze wordt bepaald waar en hoe het gazon wordt omgezet naar bloemenweides?	Bepalend hiervoor is de grootte en ligging van het gazon / perceel. Kleine gazons (ca 250 m2 en kleiner) zijn niet geschikt voor omvorming naar bloemenweides. Grote gazons / percelen (250 m2 en groter) zijn dat wel. Voordat wij hier een keuze in maken moet dit goed en duidelijk worden gecommuniceerd met de inwoners en omwonenden in verband met het veranderende beeld.	
CDA	PPN	Paragraaf 3.4 Dekkingsvoorstellen	Betere kostenontwikkeling aan heffingen en rechten	27	Kunt u aangeven welke verhoging dit betekent in bedragen en percentages per genoemde heffing? (OZB eigenaren woningen, begraaftakten, afvalstoffenheffing en rioolheffing)	De bedragen waarmee de kosten (nieuw contract GBT/werte) en de opbrengsten stijgen weten we per heffing. Er is niet alleen sprake van betere kostenontwikkeling die vrijte ruimte geeft (voor € 226.000), maar ook dekking van hogere kosten van GBT/Twente (€ 163.000). Wat hiervan de procesuele effecten worden van de heffing zijn, weten we pas bij de opstelling van de begroting en de bijbehorende belastingvoorstellen.	
GBB	PPN	Paragraaf 3.4 Dekkingsvoorstellen	Begraafplaatsen	27	We horen geluiden dat het onderhoud te wensen over zou laten (oa te weinig maaien van de paden). Zijn deze bekend en betekent 50% kostendekkenheid dat goed onderhoud in de toekomst gewaarborgd blijft?	Eind 2019 hebben wij het maaien van de gazons opnieuw aanbesteed. Dit voorjaar is een nieuwe aanmer gestart met de maaiwerkzaamheden. Helaas ging dit gepaard met opstartproblemen en was het beeld dit voorjaar niet overeenkomstig het bestek. Inmiddels verlopen de werkzaamheden naar voren. Er is geen relatie tussen het dekkingsniveau van 50 % en het onderhoudniveau. Het onderhoud wordt op hetzelfde beeldkwaliteitsniveau uitgevoerd als de afgelopen jaren.	
PvdA	PPN	Paragraaf 3.4 Dekkingsvoorstellen		27	Op bladzijde 27 gaat u de ozb verhogen en op biz 28 niet?	We verhogen geen ozb als dekking voor investeringen of beleidsvoorstellen (biz. 28). We brengen de kosten van de NCP-bureaus in rekening bij oob woningen via de belastingopbrengst van deze groep, omdat die kosten voornamelijk hier extra moeten worden gemaakt.	
CDA	PPN	Paragraaf 3.4 Dekkingsvoorstellen	Kostendekkende tarieven bouwleges	28	U kiest voor een verhoging van bouwleges van 28%. Kunt u aangeven hoe de tarieven zich in percentages de afgelopen 4 jaar hebben ontwikkeld en hoe dit voor de komende 4 jaar zal zijn?	Voor wat betreft de nog op te stellen programmabegroting 2021-2024 gaat we uit van een kostendekkenheid van 41% voor 2021 en verder. We hebben vanaf 2017 een dalende lijn qua kostendekkenheid gezien. Zie hieronder de grafiek.	Voor Grafiek / label zie memo
PvdA	PPN	Paragraaf 3.4 Dekkingsvoorstellen		28	Begrijpen we dat goed dat de begraaftakten en grafrechten alleen verhoogd worden met de inrijningskosten GBT?	Dat ziet u goed. Daarbij is nog de vraag of de heffingen daarvoor verhoogd worden. We stellen immers voor de opbrengst op 50% van de kosten te maaien. De kosten zijn wat ze zijn. Wat de effecten voor de heffing zijn, weten we pas bij de opstelling van de begroting en de bijbehorende belastingvoorstellen.	
CDA	PPN	Paragraaf 3.4 Dekkingsvoorstellen	Inzet algemene reserve	29	Instellen van een bestemmingsreserve Kapitaalreserves van 23,8 mio EUR. U doet voorstellen in de investeringsagenda van 41,2 mio EUR. Op welke wijze kan dit verschil worden opgevangen, welke mogelijkheden zijn er?	De investeringsagenda van € 41,2 mio vangen we voor een deel op uit de begroting. Dit lukt niet in zijn geheel. Voor het resterende deel van € 23,8 mio stellen wij voor om een deel van de algemene reserve in te zetten en deze als een bestemmingsreserve kapitaalreserves investeringen te benutten.	
CDA	PPN	Paragraaf 3.4 Dekkingsvoorstellen	Inzet algemene reserve	29	Door het instellen van een bestemmingsreserve hevelt u 23,8 mio over van de Algemene reserve naar de Bestemmingsreserves. Kunt u een tabel maken met de hoogte van de Algemene reserve van de afgelopen 4 jaar en voor de komende 4 jaar indien alle voorstellen in de PPN worden uitgevoerd, tevens rekening houdend met het sociaal domein (2 mio) en de uitname door de Corona crisis (toenaiso percentage maal geraamd bedrag).	Bij de programmabegroting 2020-2023 (biz 120) is de ontwikkeling van de algemene reserve te volgen. Het verloop van de algemene reserve is afhankelijk van diverse ontwikkelingen. Dank hierbij aan het jaarverslag maar ook aan faseren van de investeringen. Hieronder een indicatief overzicht. Hierbij is rekening gehouden met de uitname voor sociaal domein. Voor corona doen we geen uitname. De risico's rond corona worden gemonitord. Het moet nog blijken of hiervoor een uitname nodig is. Onze totale risico's (waarvoor ook corona risico's) liggen nog duidelijk onder ons weerstandvermogen van 11,5 mio. Voor de begroting 2021-2024 zijn we juist gestart. We verwachten deze gegevens in oktober 2020 bestuurlijk beschikbaar te krijgen.	Voor Grafiek / label zie memo
GBB	PPN	Paragraaf 3.4 Dekkingsvoorstellen	Inzet algemene reserve	29	In het overzicht staat een post 'besparingsvoorstellen overige domeinen'. Kan aangegeven worden om welke besparingsvoorstellen het concreet gaat?	De besparingsvoorstellen overige domeinen voorstellen staan genoemd in paragraaf 3.4 op pagina 26 en 27.	
GL	PPN	Paragraaf 3.4 Dekkingsvoorstellen	Inzet algemene reserve		Zijn er mogelijkheden om op een andere manier aan geld te komen zonder dat dit ten koste gaat van de omvang van de solvabiliteit?	Er zijn verschillende mogelijkheden om aan middelen te komen: (1) door opbrengsten van toekomstige besparingsvoorstellen en (2) de bestekstige inkomstverhogingen, (3) subsidie mogelijkheden onderzoeken en (4) cofinanciering van deelnemende partner.	
PvdA	PPN	Paragraaf 3.4 Dekkingsvoorstellen	Kostendekkende tarieven bouwleges	28	U vraagt een budget van 150.000 euro jaarlijks voor inhuren van medewerkers voor woningbouwinitiatieven, klopt dat?	Dit klopt deels. Dit budget vragen we voor de duur van twee jaar gezien het aantal aanvragen in het ruimtelijk domein op dit moment, die ook een doorwerking hebben de komende jaren. Deze inhuren is noodzakelijk voor de voorbereiding en het behandelen van aanvragen voor ruimtelijke initiatieven, waaronder ook woningbouwinitiatieven. We willen niet vooruitlopen op de situatie na twee jaar en gaan daarom nu daar vanuit.	

CDA	PPN	Hoofdstuk 4. Voorstel	3 Beleidsvoemens	31 Hier dient toch ook de subsidie voor de buitensport 350K te worden opgenomen als apart onderdeel?	Het voorstel voor de subsidie voor de buitensport hebben we meegenomen in beslispunt 4b.
CDA	PPN	Hoofdstuk 4. Voorstel	3	31 Komen onderdeel 3B en 6C niet in aanmerking voor dekking uit het Fonds Nota Bovemilieu?	Bestuurlijke vraag
PvdA	PPN	Hoofdstuk 4. Voorstel	Beheer en onderhoud wegen	31 Wat wordt het jaarlijkse budget voor wegenonderhoud?	Dat wordt 1,9 miljoen.
CDA	PPN	Hoofdstuk 4. Voorstel	8	32 U stelt de solvabiliteit op een ondergrens van 30%. Kunt u een tabel maken met de hoogte van het solvabiliteitspercentage van de afgelopen 4 jaar en voor de komende 15 jaar indien alle voorstellen in de PPN worden uitgevoerd, zoals weergegeven in tabel pag 26 en ind (verwachte) uitname voor Sociaal domein en coronacrisis zoals in PPN verwoord en uiteraard inclusief de reguliere uitnames in de huidige bestemmingsreserves. Daarnaast graag het endpercentage aan het einde van looptijd van de geplande investeringen.	Wij stellen voor om de solvabiliteit mogelijk op den duur naar 30% te laten lopen. In de Voor Grafiek / tabel zie memo 2023 (blz 22) kunt u de ontwikkeling van de solvabiliteit volgen. Voor corona doen we geen uitname. De risico's rond corona worden gemonitord. Het moet nog blijken of hiervoor een uitname nodig is. We blijven de solvabiliteit volgen en stellen de raad in gelegenheid om ook de ontwikkeling te zien. Het volgende moment zal de programmabegroting 2021-2024 zijn.
GL	PPN	Hoofdstuk 4. Voorstel		31 Is het de verwachting dat alle voorgenomen investeringen (punt 4, pag 31) in de periode 2021-2024 plaats zullen vinden?	In de praktijk zien we dat er bij gemeenten (zoals ook bij onze gemeente) veelal sprake is van een fasering van de investeringen. De geplande investeringen vinden deels later dan gepland plaats. Hierdoor zien we een patroon dat in tijd volgt op de eerder vastgestelde programmabegroting.
PvdA	PPN	Hoofdstuk 4. Voorstel		36 Hier wordt tav de oob steeds gesproken over terugfass oob, wat je niet hebt kan je niet teruggeven, dus deze term niet meer gebruiken.	Proportionaliteit: als meer gebieden - nieuwe ontwikkelingen en ook bestaand gebied - profijt hebben van de voorziening, dienen de kosten op basis van evenredigheid te worden verdeeld over deze betrokken gebieden.
GBB	PPN	5.2 Investeringsplan	Overhead	40 Er wordt een financieel pakket genoemd van 350.000 euro. Om welk pakket gaat het hier?	Het betreft de vervanging van DECADE; de software voor de financiële administratie van Bronckhorst
PvdA	PPN	Hoofdstuk 4. Voorstel	Investerings	42 Klopt het dat met het vaststellen v.d. begroting in november ook de investeringen voor 2021 geautoriseerd worden aan het college? Ook als hiervoor een beroep op de reserves gedaan wordt?	Nee. In bijlage 5.4 beschrijven we hoe de investering voorzien wordt van de noodzakelijke autorisatie. De raad ontvangt daarvoor een apart raadvoorstel.
PvdA	PPN	5.3 Strategische opaven	Samenredzaamheid	42 Wat bedoelt u met de stap van professionele naar informele zorg?	Hiermee bedoelen we de mogelijkheden om andere inzet en ondersteuning en zorg te organiseren, waarbij meer gebruik wordt gemaakt van wettelijk, het eigen netwerk en andere voorliggende voorzieningen.
PvdA	PPN	5.4 Monitoring		44 Zoveel investeringen, is het niet beter ivm corona kosten even te wachten? Wat zijn de ideeën om de voorstellen uit de PPN voor te leenen aan de inwoners?	Bestuurlijke vraag
GL	PPN		Gevolgen van Corona	5 U schrijft dat corona invloed uitoefent op de inkomsten voor toerisme. Ook dat voor de overige financiële uitgaven en inkomsten nog niet duidelijk is hoe dit zich gaat ontwikkelen. Er wordt bij veel gemeenten ook rekening gehouden met andere gevolgen ten gevolge van Corona. Denk daarbij aan faillissementen, ondernemers die besluiten te stoppen en benaamde bijstandsgerechtigden. Op welke wijze zullen bijstellingen in het beleid gaan plaatsvinden en welke beleidsontwerpen met de kennis van nu zijn dit?	Hierover verwijst ik naar het risico-overzicht. Het betreffen op dit moment nog onvoorziene gebeurtenissen die mogelijk ontstaan door corona. We doortopen deze risico's en beoordelen welke beheersmaatregelen wij dienen te nemen. Dit kan ook betekenen dat beleid of uitvoering moet worden aangepast.
CDA	TR	Inleiding	Sociaal Domein	5 Van welke beheersmaatregelen verwacht u in 2020 een effect, dat bijdraagt aan het beheersen danwel terugdringen van kosten jeugdzorg?	In het uitvoeringsprogramma kader 6 van het beleidskader is aangegeven welke acties ondernomen worden om de kosten in de jeugdzorg te beheersen, dan wel terug te dringen. Dit doen we onder andere door monitoring en sturing op tussentijdse resultaten, meer inzet op individuele trajecten door de sociaal consulenten. We vergroten hiermee het kostenbewustzijn, sturen op tijdige op- en afschaffing en nazorg om terugval voor te zijn. Daarnaast ligt er een actieplan jeugdbescherming Achterhoek die gekoppeld wordt aan de Gelderse verbeteragenda Jeugdbescherming. Door o.a. verbeterde samenwerking tussen G's en gemeenten te bewerkstelligen en een sluitende matching tussen vraag en aanbod hopen we ook een bijdrage te leveren aan het terugdringen van de kosten jeugdzorg. Door de Coronamaatregelen gaat de startconferentie met G's en afgevaardigden van Sociale Teams voor de zomer niet lukken en lopen bepaalde acties wel vertraging op.
CDA	TR	Hoofdstuk 1 Corona	Impactanalyse	7 Heeft u een impactanalyse opgesteld en beheersmaatregelen (Breed gemeentelijk voor Bronckhorst) benoemd in verband met de Coronacrisis? Zo ja kan de raad daarvoor beschikken (verkorte versie/one page)?	De risicoanalyse, die inmiddels is vertaald naar de scenario's zoals CPB deze heeft beschreven, geeft inzicht in de mogelijk impact. Daarbij zijn beheersmaatregelen opgevoerd of worden nog verder ontwikkeld/besproken. Naast de risicoanalyse is er een overzicht opgesteld van de genomen maatregelen op korte termijn a.g.v. corona en de bijbehorende kosten. Er is een stuurgroep en er zijn twee werkgroepen in het leven geroepen die zich richten op de gevolgen voor corona op de samenleving en op de organisatie. In deze werkgroepen wordt meer stil gestaan bij de impact van de crisis op (middel)lange termijn en welke maatregelen wij daarin kunnen nemen.
VVD	TR	Hoofdstuk 1 Corona	Pilot SOH-POH	8 Waarom is afstemming lastig? Wat is überhaupt stand van zaken? Waarom duurt deze pilot zo lang? Je kunt dan toch haast niet meer spreken van een pilot?	De looptijd van de pilot was altijd al tot en met 2020. De pilot is gestart bij een beperkt aantal huisartsen. Na de eerste fase krijgen andere huisartsen de mogelijkheid om ook aan te sluiten. De duur is zo bepaald, omdat het een grote omslag betrof in de manier van werken van huisartsen. Dit had voldoende tijd nodig om de juiste vorm te vinden. De evaluatie vindt deze zomer plaats, op basis daarvan bereiden we een voorstel voor voor een eventueel vervolg als structurele activiteit.
VVD	TR	Hoofdstuk 1 Corona	Vitale Kernen	8 Werkgroepen hebben hun prioriteiten moeten bijstellen? Wat betekent dat? Vertraging?	Omdat fysieke bijeenkomsten niet of beperkt mogelijk zijn heeft dat effect op de vergaderingen en de voortgang van het proces. Daarnaast zijn ondernemers meer bezig met oplossen van huidige knelpunten in plaats van nadenken over de lange termijn. Dat leidt tot enige vertraging en andere keuzes.
VVD	TR	Hoofdstuk 1 Corona	75 jaar vrijheid	8 Komen hier nog vervangende activiteiten / invulling voor?	Ja, de activiteiten die gepland stonden voor de periode april-juni worden een jaar doorgeschoven.
PvdA	TR	2.1 Zorg en ondersteuning	transformatie	10 Versnelling transformatie? Kunt u uitleggen welke alternatieven?	Door de Coronamaatregelen hebben organisaties moeten zoeken naar alternatieven om toch zoveel mogelijk zorg te blijven bieden. Een voorbeeld hiervan is bestelbuis. Zo zijn we meer variatie in het aanbod van zorg en ondersteuning. Dit kan ook in de toekomst bijdragen aan andere mogelijkheden om zorg te bieden.
PvdA	TR	2.1 Zorg en ondersteuning	uitvoeringsprogramma	10 Uitvoeringsprogramma, zo doen we dat, tegelijk wordt duidelijk, Wat bedoelt u met veel alternatieven om zorg te leveren?	Alternatieven zijn veelal te vinden in voorliggende voorzieningen, of via digitale middelen.
PvdA	TR	2.1 Zorg en ondersteuning	sw	10 Hoeveel sw-ers zijn er op dit moment? Worden zij extra gevolgd tijdens deze crisis?	Er zijn momenteel 103 SW medewerkers overgenomen vanuit Delta. Degenen die thuis zitten vanwege de Coronasituatie worden vaker gebeld en er worden nauwe contacten onderhouden met de werkgroepen om zo de fase en de overgang naar het 'nieuwe normaal' te bespreken.
PvdA	TR	2.1 Zorg en ondersteuning	Jeugdzorg	12 Daling nieuwe meldingen jeugdzorg. Wordt er wel extra toezicht gehouden op probleemgezinmen?	Vanuit de sociale teams is er juist nu in de tijd met de Corona maatregelen extra contact met de probleemgezinnen om hier zo goed mogelijk zicht op te houden. Ook andere instanties, zoals Yuno in het kader van de jeugdzorgbehoefte heeft hier extra aandacht voor. Zij hebben ook korte lijnen met de sociale teams.
PvdA	TR	2.1 Zorg en ondersteuning	Jeugdzorg	12 Doel niet bereikt, geen 16 doorstromingen dit jaar. Hoeveel wel?	Vanwege de Coronacrisis en de te verwachten economische krimp, was het een realistisch doel dat er ondanks de crisis toch al 12 plaatsingen zijn gerealiseerd. Als we op deze voet verder gaan, halen we de doelstelling voor dit jaar alsnog.
GL	TR	2.1 Zorg en ondersteuning	Jeugdzorg	12 1B Op welke wijze valt te sturen op verlaging van de kosten jeugdbescherming en jeugdfacilitering? Is er een landelijke lobby om hier helderheid over te krijgen? Doet de VNG hier iets aan?	Regionaal hebben we een actieplan jeugdbescherming Achterhoek opgesteld en deze is gekoppeld aan de Gelderse verbeteragenda Jeugdbescherming die in juni op de agenda van het bestuurlijk overleg G7 staat. De Gelderse verbeteragenda is ontstaan vanuit de 16 regionale blauwdrukken die vanuit de VNG zijn gemaakt. Deze blauwdrukken geven input aan een overkoepelend landelijk rapport voor een bestuurlijk gesprek tussen Rijk, Jeugdzorg Nederland en de VNG.
PvdA	TR	2.1 Zorg en ondersteuning	PGB/ Huishoudelijke hulp	13 Hoe is de verdeling? Percentage vouchers/huishoudelijke hulp	Het is ons onduidelijk wat de precieze vraag is. Graag verduidelijking.
PvdA	TR	2.2 Wonen en leefomgeving	Wooninitiatieven	13 De organisatie heeft het druk schijft u, in de PPN wordt zelfs extra geld gevraagd. Staan er nu ook nieuwe woonvormen voor ouderen op stapel?	Er zijn wel woonvormen voor ouderen ingediend. Bijvoorbeeld een initiatief op dat een voormalige agrarische bedrijf (transformatie van een oude schuur), andere voorbeelden zijn: • Toldijk: 4 ouderen die patuwoningen willen. • Keppel: voorn. Gemeentewerf - mogelijk ook ouderen (patuwoningen).
PvdA	TR	2.2 Wonen en leefomgeving		13 Bloemenbuurt, welke participatie met inwoners bedoelt u hier?	Meedenken in verschillende inrichtingsscenario's
PvdA	TR	2.2 Wonen en leefomgeving		13 75 jaar vrijheid, worden de activiteiten doorgeschoven naar 2021?	Ja, de activiteiten die gepland stonden voor de periode april-juni worden een jaar doorgeschoven.
PvdA	TR	2.2 Wonen en leefomgeving	Binnessport	14 Binnessport accommodaties. U legt de raad keuzes voor. Hoe is de inspraak met verenigingen geweest?	De verenigingen zijn meegenomen bij de evaluatie binnessport. De conclusies zijn besproken en met individuele verenigingen en beheersstichtingen is ingezoomd op de consequenties voor hun accommodaties. Ook in de verdere uitwerking worden zij actief betrokken.
PvdA	TR	2.2 Wonen en leefomgeving	Leefbaar Keijsburg	14 Wat betekent die laatste zin?	Wanneer de middelen vanuit de persoonsfinanciën niet of onvoldoende beschikbaar komen, dan is realisatie niet mogelijk door onvoldoende financiële dekking.
PvdA	TR	2.2 Wonen en leefomgeving	Mutaties	15 Omgevingswet herijking routekaart, een vreemde manier van begroten. Daar hebben we al eerder vragen over gesteld. Het college wil dus een verhoging van het budget in 2020. In de begroting van 2021 en 2022 levert dit dan een besparing op van resp. 85.000 en 290.000 euro?	Ja, dit levert in die jaren een besparing op. Het totaalbudget over 4 jaren wijzigt niet. Zoals aangegeven in het programmaplan 2019 hebben we inmiddels meer inzicht in de benodigde middelen per jaar voor de implementatie van de omgevingswet. De onroerendezaakbelasting (onroerendezaakbelasting) wordt in 2020 met 625.000. Op basis van de uitgewerkte routekaart implementatie omgevingswet hebben we geconstateerd dat de nadruk van de besteding in het voorbereidingsjaar 2020 vallen en we in de volgende jaren met een lager budget uit kunnen. Dit was vooraf van de wet. Op dit moment bekijken we welke effecten het uitsel van de wet heeft op de uitvoering van het programma en de besteding van middelen.
GL	TR	2.2 Wonen en leefomgeving	Bibliotheek	13 2B Wanneer wordt er naar verwachting een ei geleegd over de huisvesting en financiën van de bibliotheken? De tekst in de tussentijdse rapportage klinkt niet erg hoopvol!	Naar verwachting kunnen we uw raad in september informeren over de uitwerking.
VVD	TR	2.2 Wonen en leefomgeving	CPO	13 Komt er een evaluatie?	Er komt een (tussen-) evaluatie voor de zomer. Zodra alle CPO-groepen de omgevingsvergunning hebben aangevraagd is het een goed moment voor een totale evaluatie.
GL	TR	2.2 Wonen en leefomgeving	Omgevingsvisie	14 Nu de omgevingswet uitgesteld wordt is het dan niet verstandig om sowieso nummer de tijd te nemen voor het participatie traject om te komen tot de omgevingsvisie? Zeker ook omdat met de huidige corona crisis bijeenkomsten moeilijk georganiseerd kunnen worden.	Met het uitstellen van de Omgevingswet is de druk om eind van het jaar een eerste versie van de Omgevingsvisie gereed te hebben nderdaad vermindert. Meer tijd voor participatie is dan ook mogelijk, maar de vraag is op welke manier we dat gaan organiseren. De komende maanden zal meer duidelijk worden over de aanpak die past bij de huidige omstandigheden.
PvdA	TR	2.3 Bedrijfsomgeving en ontwikkeling	Duurzaamheid	17 Wordt er door Liander al gewerkt aan het oplossen van deze knelpunten?	Door Liander wordt gewerkt aan een oplossing inzake het netcapaciteit. Zo wordt binnen 1 tot 3 jaar het schakelstation het Olde Kaste verwaard van 10 kilovolt naar 20 kilovolt. Daarnaast ontstaat er meer capaciteit om terug te leveren.
GL	TR	2.3 Bedrijfsomgeving en ontwikkeling	Vitale Kernen	16 Vitale kernen: een wat cryptische tekst: kan dat wat verduidelijkt worden?	Elke werkgroep heeft zijn eigen aanpak. Bij uitvoering van maatregelen wordt vooral gekeken naar de praktische haalbaarheid en de vraag of uitvoering effectief is. Soms is het beter om met een project te wachten. Bijvoorbeeld het onderdeel is van een groter plan of omdat een koppeling met andere activiteiten voor de hand ligt (werk met werk maken).

GL	TR	2.3 Bedrijvigheid en ontwikkeling		19 Bij de ODA is er een mobiliteitsvraagstuk: Wat is dat in hun geval?	
PvdA	TR	3 Algemeen dekkingsmiddelen		23 Verwacht u niet na de coronacrisis meer vakantie in eigen land en dus meer opbrengst toeristenbelasting?	We verwachten inderdaad dat veel mensen in eigen land op vakantie gaan. Maar doordat het hele voorseizoen niet door is gegaan verwachten we geen extra opbrengsten.
CDA	JS	Inleiding	Kostenbeheersing	7 Op welke onderwerpen is gericht gestuurd op kostenbeheersing? Wat was de omvang van de besparingsopdracht? Op welke wijze is deze kostenbeheersing gecommuniceerd met betrokken partijen in de samenleving?	
CDA	JS	Inleiding	Innovaties sociaal domein	11 Welke innovaties sociaal domein waren voorgenoemd maar zijn niet tot uitvoering gebracht? Wat was hiervan de reden? Welke innovaties dienen naar uw mening nog oppesakt te worden?	Van de toegekende projecten is tot nu toe alleen Bram het praotapparaat niet doorgegaan. Zij hebben inmiddels wel een andere wijze gevonden om het project verder te brengen.
CDA	JS	Inleiding	Vitale Kernen	12 Kunt u een overzicht geven van de projecten die in het kader van de Vitale kernen gaat uitvoeren en welke niet voor uitvoering in aanmerking komen, inclusief de daaraan ten grondslag liggende redenen?	Per kern hebben we een overzicht van gewenste projecten. Voor de ene kern globaal, voor de andere concreter. Op dit moment wordt gewerkt aan de financiële vertaling, zodat we enerzijds inzicht hebben in kosten die uitvoering op korte termijn met zich meebrengt en anderzijds een beeld hebben van de investeringsbehoefte voor de lange termijn. Wanneer dit gereed is zullen we hierover informeren.
PvdA	JS	Programma 1	Algemeen	17 Tweede alinea in welke kernen zijn deze platform al gerealiseerd?	In Zelhem is het platform actief. Voor de komende jaren willen we de andere gebieden ondersteunen bij het vormen van een platform. Daartoe zijn we in gesprek met de wettinstellingen.
PvdA	JS	Programma 1	Algemeen	17 Derde alinea, er is gewerkt aan het oprichten van de werkarousel. De mensen die beschut werk nodig hebben waar regulier werk geen optie voor is, waar plaatsen we deze mensen?	Mensen met een beschut werken indicatie en waar tijdelijk geen baan voor is bij een reguliere werkgever, kunnen geplaatst worden bij de Werkarousel. Het voordeel hiervan is, is dat de desbetreffende persoon zijn vaardigheden en arbeidsrime kan behouden en waar nodig versterkt kan worden. Daarnaast zoekt de accountmanager naar een geschikt beschutte werkplek, waarbij begeleiding en waar nodig aanpassing van de werkplek, een voorwaarde is voor de plaatsing.
PvdA	JS	Programma 1	Algemeen	17 Vijfde alinea, in 2020 werken we aan het terugbrengen van de balans. Hoe? Het abonnemstarief is toch landelijk geregeld?	Het abonnemstarief is inderdaad landelijk vastgesteld. We gaan we in gesprek met inwoners over de mate van zorg, op welke wijze er eventueel andere oplossingen gevonden kunnen worden, door het bijgestelde tarief van het PGB en de beperking op het gebruik van de vouchers.
CDA	JS	Programma 1A	Jeugdzorg	17 Kunt u inzichtelijk maken in welke mate de stijging van de jeugdzorg zicht sinds 1-1-2015 heeft ontwikkeld en daar aangeven het moment dat de maatregelen van de formatie zijn ingegaan? Bij voorkeur in een tabel.	Dit kunnen we helaas niet in een tabel vertalen. Het rapport uit 2019 van H4M over de ontwikkeling van de jeugdzorgkosten 2017-2018 geeft een beeld van de stijging. De formatie is een proces dat zich niet naar 1 moment laat terugrekenen. Met bijvoorbeeld de inzet van de PCH/SCH en de een-gezinsbenadering van het sociaal team is in de afgelopen jaren stapsgewijs de ontwikkeling ingezet. Met het beleidskader hebben we daar doelen aan toegevoegd, zoals een andere wijze van inkoop, die op termijn effect gaat sorteren.
CDA	JS	Programma 1C	Nieuwkomers	24 Kunt u aangeven in welke mate u heeft ingezet op de arbeidsverplichtingen, de taaleis en de tegenprestatie en in welke omvang per verplichting maatregelen zijn opgelegd?	- Bronchorst legt aan alle uitkeringsgerechtigden de arbeidsverplichting op. Alleen uitkeringsgerechtigden die om medische en/of sociale redenen niet kunnen werken, en alleenstaande ouders met een kind jonger dan 5 jaar krijgen tijdelijk ontheffing. Tijdens de jaarlijkse heronderzoeken (voor statushouders halfjaarlijks) vindt beoordeling van het nakomen van de arbeidsverplichting en het wel/niet verlenen van de ontheffing plaats. De gemeente beoordeelt bij de aanvraag en de jaarlijkse heronderzoeken of voldaan is aan de taaleis. Wordt hier niet aan voldaan, dan volgt een traject en krijgt de uitkeringsgerechtigde een traject aangeboden. Veel uitkeringsgerechtigden verrichten met toestemming vrijwilligerswerk. Daarom voert Bronchorst met betrekking tot de tegenprestatie geen actief beleid. Het nakomen van de arbeidsverplichtingen wordt gehandhaafd. Vaak krijgt de uitkeringsgerechtigde eerst een waarschuwing. Het aantal opgelegde waarschuwingen bedroeg in 2019 43, en in 2020 18. In 2019 zijn 18 maatregelen opgelegd, in 2020 4. Bij de taaleis en tegenprestatie zal de gemeente in op het motiveren en stimuleren van de uitkeringsgerechtigde, omdat maatregelen averechts werken. In 2019 en 2020 zijn geen waarschuwingen en maatregelen in verband met de taaleis en tegenprestatie opgelegd.
PvdA	JS	Programma 1C	Sociaal domein	21 Heeft u meer info over of de site wel wordt gebruikt en over de resultaten?	Het gebruik wordt bijgehouden, evenals het aantal betrokkenen. We kunnen aan hen verzoeken om een rapportage voor de raad te maken.
PvdA	JS	Programma 1C	Sociaal domein	21 Waar vinden we dit onderzoek?	Deze onderzoeken zijn vorig jaar na verschijning aan de raad ter beschikking gesteld.
CDA	JS	Programma 2A		31 Kunt u aangeven in welke mate de verduurzaming van woningen in 2019 en 2020 zich heeft ontwikkeld?	Deze cijfers zijn op dit moment nog niet bekend.
CDA	JS	Programma 2A	Landelijke indicator: Nieuwe woningen	32 Kunt u een overzicht geven van het aantal woningen die in 2019 zijn toegevoegd aan de woning voorraad. In ieder geval gespecificeerd naar: Nieuwbouw in het buitengebied, Woning splitsing in het buitengebied, Nieuwbouw CPO in de kernen, Overig nieuwbouw in de Vitale Kernen en Nieuwbouw in kleine kernen	In 2019 zijn 15 woningen opgeleverd: 3 in de kleine kernen en 12 in het buitengebied. Dit zijn nog woningbouwplannen die op basis van het 'oude' woonbeleid tot stand zijn gekomen. Op basis van de nieuwe woonvisie kunnen nieuwe woningbouwinitiatieven (incl. woning splitsing) sinds 1 september 2019 worden ingediend. Deze zullen pas in 2020 en de jaren daarna tot ontwikkeling komen. De bouw van de CPO-woningen voor jongeren zal ook in 2020 starten. Er was 1 woning splitsing in 2019.
CDA	JS	Programma 2B	Versterking lokale aanpak ondernijming	33 In welke omvang hebben de uitkomsten van Bibob onderzoek geleid tot bestuurlijke Maatregelen (Zoals weigering vergunning)?	Tot nu toe hebben de Bibob onderzoeken niet geleid tot weigering van een vergunning.
PvdA	JS	Programma 2B	Verkeer en vervoer	33 Laatste bullet, controleert VVN met het snelheidsdisplay, of doet de gemeente dit? Graag uitleg	Wij hebben VVN, afdeling Bronchorst, een snelheidsdisplay geschonken maar blijven zorgen voor de plaatsing en het beheer en onderhoud van de display. In de praktijk komt het er op neer dat VVN kan bepalen waar wij de display inzetten. Zal beschikken wij ook nog over vijf van deze zogenaamde matriddorden. In totaal worden er dus zes ingezet.
CDA	JS	Programma 2B	Beleid op binnensportaccommodaties	35 Van wanneer dateert het sportbeleid van de gemeente Bronchorst en kunt u ons dit aanreiken? Welke uitgangspunten hanteert u als het gaat om de spreiding en kwaliteit van sportaccommodaties, zowel voor de buiten- als de binnensport?	Bronchorst kent geen sportbeleid, maar sluit qua focus aan op de kaders van het sociaal domein. Het is onze ambitie dat er in elk deelgebied van de gemeente een binnensportlocatie is voor verenigingen. Voor de buitensportaccommodaties geldt dat deze sinds 2012 zijn geprivatiseerd. Uw raad heeft hier toent toe besloten.
VVD	JS	Programma 2B	Bibliotheek	35 Is er zicht op resultaat? Wordt er iets ondernomen om tot een goede huisvesting te komen voor de toekomst? Is het eindplaatje reeds inzicht? En zo ja, hoe ziet dat er dan uit?	We zijn samen met de bibliotheek aan het zoeken naar de meest passende oplossingen. In september kunnen we u hier verder over informeren.
PvdA	JS	Programma 2B	Bomenbeleidsplan	37 Wat is precies een groeiplaatsverbetering?	Groeiplaatsverbetering is de locatie van de boom verbeteren met als doel dat deze beter gaat groeien. Voorbeelden zijn: Beluchten van de wortels, aanbrengen voeding, verminderen verharding rondom de boom, etc.
PvdA	JS	Programma 3A	Ondernemerschap	44 Accountmanagers hebben goede contacten, maken ondernemers in Bronchorst veel gebruik van flewwerkers uit het buitenland?	De indruk bestaat dat er niet veel bedrijven van buitenlandse flewwerkers gebruik maken.
PvdA	JS	Programma 3A	Ondernemerschap	44 Zo ja, hebben we zicht op de woonomstandigheden van deze mensen?	Nee.
PvdA	JS	Programma 3A	Ondernemerschap	45 Eerste bullet, functioneert het platform ondernemend Bronchorst inmiddels wel?	Nee, voor het platform bleek te weinig draagvlak.
PvdA	JS	Programma 3A	Ondernemerschap	45 Laatste regel: wat wordt bedoeld met een regionale agrarische coach, en wie betaalt die?	Wij doen mee aan een het regionale traject "Toekomstgerichte erven". Een onderdeel hiervan is Agrarisch Coaching. Financiering gebeurt via de RegioDeal. Bronchorst betaalt 60% als co-financiering.
CDA	JS	Programma 3A	Ondernemerschap, ruimte creëren bedrijven	45 Hoeveel m2 kunt u realiseren door herstructurering van bestaand ebedrijventerijnen? Hoeveel blijft daarna over om te realiseren (16% aanvullende behoefte)?	Revaliseren zal er geen extra oppervlakte bedrijventerrein worden gerealiseerd. Door revalisering wordt ingezet op kwaliteit verbetering en op bodenversterkt. En worden (aangrenzende) kavels ruimtelijk beter ingericht, hiermee worden de groei voor aangrenzende bedrijven mogelijk gemaakt. Dit is een beleidsdoel uit de economische agenda.
VVD	JS	Programma 3A	Ondernemerschap	45 Zijn daar voorbeelden van? Is de tevredenheid ook te merken bij toeristische ondernemers die de toeristenbelasting voor een deel kunnen aanwenden?	De reclamebelasting is onder andere ingezet voor het bijvoorbeeld sneeuwruw maken van de stoepen in de winkeliers, nieuwe sfeerverlichting en nu ook acties ivm Corona. De toeristische sector is ook tevreden met de samenwerking en kunnen voor een bijdrage in een nieuwe activiteit of plan zich aanwenden tot de toeristenbelasting.
VVD	JS	Programma 3A	Ondernemerschap	45 Hoe staat met de respons over de gebiedsambtenaren? Welke vruchten zijn aan hun boemen ontsproten?	Beoordeld wordt waarschijnlijk "accountmanagers bedrijven", ze hebben Ondernemersfondsen ontwikkeld, parkmanagement, gebiedsontwikkeling en beleidsvisie recreatie en toerisme en daarnaast veel individuele ondernemers ondersteund.
PvdA	JS	Programma 3A	Vitale kernen	47 U schrijft, we besluiten de visies te steunen, betekent dit dat u de plannen volledig onderschrijft?	De visies van de werkgroepen willen we graag omarmen en ondersteunen. We beschouwen de visies als uitgangspunt voor toekomstige ontwikkelingen. De visies vormen de basis voor het gezamenlijk uitwerken en uitvoeren van projecten.
CDA	JS	Programma 4A	Een dienstbare overheid	54 Op welke wijze wordt de "klanttevredenheid" van Accountmanagers en Gebiedsambtenaren oemeten? Zo ja welke doelstelling vloeien hier dan uit voort?	Klanttevredenheid voor accountmanagers wordt tweemaal per jaar gemeten.
PvdA	JS	Paragraaf Weerstandsvermogen	Risico beheersing	71 Door de overeenkomst bibliotheekwerk is het risico afgenomen, er is toch nog steeds geen oplossing voor bv de beeb in Zelhem?	De bibliotheek kan voorlopig blijven waar ze nu gehuisvest zijn, als er vanuit Vitale kernen een voorstel komt wordt de bibliotheek daarin meegenomen.
PvdA	JS	Paragraaf onderhoud kap.goed.	Relevante ontwikkelingen	76 Het college heeft besloten gymzalen per 2024 te sluiten. Het onderhoud tot een minimum beperkt. Dit accommodatiebeleid moet toch nog door de raad worden goedgekeurd?	Het besluit tot het sluiten van de drie gemeentelijke locaties is een privaatrechtelijk besluit. Artikel 160 lid 1 sub e van de Gemeentewet bepaalt dat het college van burgemeester en wethouders bevoegd is privaatrechtelijke besluiten te nemen.
PvdA	JS	Paragraaf onderhoud kap.goed.	Kengetalen	80 Graag uitleg over de kengetalentabel, met name over openbaar groen	Het overzicht geeft weer wat in 2019 aan onderhoud op de diverse categorieën van kapitaalgeoderen is besteed. In de vraagstelling doelt u waarschijnlijk op het achterstallig onderhoud in het openbaar groen. Het betreft het bomenherstelplan. Voor het herstel en wegwerken (achterstallig) onderhoud is over de periode 2018 - 2020 € 1.000.000 beschikbaar gesteld. Het gemeentebudget betreft het restaurant budget voor 2019 (€ 160.000) en de jaarschijf 2020 (€ 400.000).
PvdA	JS	Paragraaf Bedrijfsvoering	Formatie	87 Verhouding flex en vast dienstverband, heeft u vergelijkende cijfers van anderen gemeentes?	Wij beschikken niet over deze gegevens.